

Свеправославни сабор, који би требало да буде прво окупљање представника помесних православних цркава у последњих хиљаду година, сада је под знаком питања: низ црква је предложио одлагање његовог одржавања, заказаног за 16-26. јун на Криту, због несугласица о једном броју докумената и питања процедуре Сабора.

Догађаји који се тичу одржавања Свеправославног сабора почели су убрзано да се развијају крајем маја, иако су се примедбе на рачун саборних докумената и њихове припреме чуле од стране једног броја цркава и раније.

Истог дана, 25. маја, без договора, четири црквена центра су изашла са захтевом да се у документа сабора унесу озбиљне исправке. Ради се о одлукама које су донели сабори Грузијске, Српске и Грчке православне цркве и Свете Горе.

Синод Бугарске православне цркве је први објавио да неће присуствовати Сабору - 1. јуна је саопштио да се Сабор не може одржати у утврђеном термину јер није решен низ кључних питања. Већ 3. јуна Руска православна црква је предложила да се сазове „хитни предсаборски свеправославни састанак“ ради решавања насталих проблема.

У понедељак је Антиохијска православна црква донела одлуку да не путује на Крит, јер Цариградска патријаршија није узела у обзир њен позив да се проблеми реше пре

Сабора. У Антиохијској цркви нису решени спорови са Јерусалимском патријаршијом о црквеној јурисдикцији у Катару. Јерусалим је 2013. године послао тамо своје свештенике, изазвавши тиме незадовољство Антиохијске патријаршије, која је то схватила као кршење њихове канонске границе. Након тога, две цркве су прекинуле све контакте, што је послужило као главни разлог за неучешће поглавара Антиохијске цркве - патријарха Јована Десетог — на предсаборским састанцима у Истанбулу (2014) и Шамбези (2016).

У четвртак је Српска православна црква предложила да се одржавање Свеправославног сабора одложи. СПЦ, међутим, сматра да састанак на Криту треба одржати, али да његов статус треба да се сведе на „међуправославно саветовање“. Срби су навели и да Цариградска патријаршија није уврстила ниједан од њихових предлога о дневном реду.

У петак је објављена информација да Грузијска православна црква неће учествовати на сабору на Криту. Један од разлога за ову одлуку је да она не заузима одговарајуће место у константинском диптиху — историјском традиционалном поретку помињања представника Цркве на литургији (Цариградска патријаршија је ставила Грузијску цркву на 9. место).

Осим тога, Грузијска црква се жали што планирани дневни ред Сабора заобилази важна питања, попут закључивања брака и црквеног календара.

Позиције Москве и Константинопоља

Јуче је саопштено да Руска православна црква „сматра несвојственим“ учешће својг представника - митрополита валколоског Илариона - у припреми завршног документа Сабора који је требало да почне у четвртак 9. јуна. РПЦ то објашњава тиме што су последњи догађаји одржавање Сабора довели у питање.

У московској патријаршији су убеђени да сабор без учешћа једне или неколико црква губи статус Свеправославног, а његове одлуке неће бити обавезујуће за све цркве. Предложени сценарио Константинопоља окарактерисан је као „нереалан“. Уосталом, у РПЦ су навели да још има времена за превазилажење проблема који ометају одржавање Сабора.

У понедељак, 13. јуна, у Москви ће бити одржана ванредна седница Светог синода Руске православне цркве ради „дискусије о ванредној ситуацији која је настала након одбијања низа помесних православних цркава да учествују у раду Свеправославног сабора, чије одржавање је планирано на Криту“.

Вероватно ће на седници и бити донета одлука да ли ће Руси учествовати на сабору на Криту., преноси Спутњик.

Константинопољ је током свих ових напетих недеља више пута изјављивао да припрема Сабора тече по плану, и да „ниједна институционална структура не може да промени саборни процес који је већ у току“.

Неки експерти сматрају да Константинопољска патријаршија жели да по сваку цену одржи сабор у назначеном року. Међу различитим тумачењима догађаја могу се наћи и страх од раскола братских православних цркава које су се досад чиниле блиским. Ипак, ниједна страна такво мишљење није званично изразила.

(Спутњик)